

Afdeling	: F&C - Financiën	B&W-voorstel:
Naam opsteller voorstel	: Annie Hanssen - Beelen (0495-575524)	DJ-486361
Portefeuillehouder	: M.J. (Martijn) van den Heuvel Msc.	Zaaknummer: 486350
		Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Maartcirculaire 2018 Algemene uitkering / Gemeentefonds.

Voorstel

1. Kennis te nemen van de Maartcirculaire Algemene uitkering/ Gemeentefonds 2018;
2. De mutaties voor de jaren 2018 t/m 2021 mee te nemen in de 1^e tussenrapportage 2018;
3. De opgaven uit het interbestuurlijke programma (IBP) mee te nemen in het nieuwe college- en raadsprogramma (2019-2022).

Inleiding

In de Decemercirculaire 2017 van de Algemene uitkering/ Gemeentefonds werd de mogelijkheid open gehouden, in afwachting van het interbestuurlijk programma, om in het voorjaar van 2018 een extra circulaire uit te brengen. Dit in het licht van de gemeenteraadsverkiezingen.

Recent hebben het Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen een akkoord gesloten om samen een aantal grote maatschappelijke opgaven aan te pakken. Het doel van dit gezamenlijke interbestuurlijke programma (IBP) is een optimale samenwerking tussen de overheden zodat er rond belangrijke maatschappelijke opgaven een meer gezamenlijke en effectieve aanpak tot stand komt.

In de Maartcirculaire 2018 zijn de financiële gevolgen van het Regeerakkoord en de programma-start van het IBP verwerkt.

In het IBP is een gezamenlijke agenda met tien opgaven opgenomen. Het gaat daarbij om:

1. Samen aan de slag voor het klimaat.
2. Toekomstbestendig wonen.
3. Regionale economie als versneller.
4. Naar een vitaal platteland.

Weert, 10 april 2018	S		B	W	W	W	W
				FvE	PS	GG	MvdH
	De directeur,	akkoord					
		bespreken					
Soort besluit: Besluit college							

17.04.2018

In te vullen door het B&W secretariaat:

- Akkoord
 Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
 Anders, nl.:

- Niet akkoord
 Gewijzigde versie

- A-stuk
 B-stuk
 C-stuk

Beslissing d.d.: 17-04-2018

Nummer: 10

De secretaris,

5. Merkbaar beter in het Sociaal domein.
6. Problematische schulden voorkomen en oplossen.
7. Nederland en migrant voorbereid.
8. Goed openbaar bestuur in een veranderende samenleving.
9. Passende financiële verhoudingen.
10. Overkoepelende thema's.

Deze opgaven beperken zich niet tot de grenzen van een gemeente of regio en kunnen niet door een afzonderlijke bestuurslaag worden opgelost. De gemaakte afspraken vormen de start van een nieuwe werkwijze waarbij het principe 'samen besturen' geldt en waarbij samengewerkt wordt op basis van gelijkwaardig partnerschap.

Alle overheden hebben toegezegd dat zij zich ook financieel zullen inzetten voor de opgaven waarbij zij betrokken zijn. Het Kabinet stelt accres beschikbaar aan de decentrale overheden. De systematiek van de berekening voor het gemeente- en provinciefonds wordt verbreed, waardoor gemeenten en provincies meer vrij besteedbaar budget krijgen.

Hiernaast heeft het Kabinet voor een aantal van de gezamenlijke opgaven enveloppen of andere intensiveringen voorzien in het Regeerakkoord. Ook gemeenten, provincies en waterschappen stellen middelen beschikbaar. Dit zal onder meer blijken uit de (nieuwe) college- en raadsprogramma's.

De Maartcirculaire geeft alleen nog *voorlopige* cijfers voor de jaren 2018 t/m 2021. Op basis van de gegevens van deze circulaire kan dus géén beleid opgezet/ ontwikkeld worden.

Beoogd effect/doel

1. Het vertalen van de gegevens uit de Maartcirculaire 2018 naar de financiële gevolgen voor de gemeente Weert voor de jaren 2018 t/m 2021.
2. Uw college en de raad informeren over het IBP, waaraan in het nieuwe college- en raadsprogramma aandacht dient te worden geschonken (opgaven op het gebied van klimaat, wonen, regionale economie, vitaal platteland, Sociaal domein, problematische schulden en goed openbaar bestuur).

Argumenten

1. De extra circulaire (Maartcirculaire 2018) dient vertaald te worden naar de financiële gevolgen voor de gemeente Weert.
2. In de Maartcirculaire 2018 is tevens informatie opgenomen over de overheveling van het integreerbare deel van de integratie-uitkering (i.u.) Sociaal domein (3 D's) naar de Algemene uitkering van het Gemeentefonds.

Kanttekeningen en risico's

Financiële vertaling Maartcirculaire

Het Regeerakkoord Rutte III bevat ca. € 14 miljard aan beleidsintensiveringen. Tezamen met de autonome groei van uitgaven en een hogere loon-/prijsontwikkeling leidt dat tot hogere accessen.

De hogere loon/prijsmutatie leidt tot fors hogere accessen, maar aan de andere kant betekent het voor de gemeente ook hogere lasten voor lonen en prijzen. Daarom wordt voorgesteld om voor de jaren 2019 t/m 2021 op de stelpost loon-/prijsmutatie een extra raming op te nemen.

Ook dient rekening gehouden te worden met een toekomstig lager accres in relatie tot het BTW-CompensatieFonds (BCF). Nu de recessie voorbij is, zullen gemeenten meer willen

investeren. Hierdoor wordt er meer gedeclareerd bij het BCF. Bij de financiële vertaling van de circulaire wordt hiermee rekening gehouden.

In het IBP is afgesproken een tijdelijke voorziening te treffen voor gemeenten die geconfronteerd worden met een stapeling van tekorten bij de uitvoering van de taken in het Sociaal domein. De voorziening wordt o.a. gedekt door een uitname uit het Gemeentefonds (via verlaging van de uitkeringsfactor). Dit geldt alleen voor 2018.

Verder wordt jaarlijks het macrobudget van de Wmo-huishoudelijke hulp aangepast ten behoeve van prijs- en volumecompensatie alsmede mogelijke overige maatregelen.

De financiële vertaling hiervan is opgenomen in de tabel bij het onderdeel "Financiële gevolgen".

Integratie-uitkering Sociaal domein

Met ingang van 2019 wordt het integreerbare deel van integratie-uitkering Sociaal domein overgeheveld naar de Algemene uitkering van het gemeentefonds. Dit zijn de volgende onderdelen:

- Wmo 2015, met uitzondering van Beschermd wonen;
- Jeugdhulp, met uitzondering van Voogdij/18+;
- Participatie, onderdeel Re-integratie klassiek.

De bijbehorende verdeeltabellen zijn nog niet in de Maartcirculaire 2018 verwerkt. De nadere uitwerking van de overheveling volgt in de Meicirculaire 2018. Het inweven in de maatstaven van de Algemene uitkering zal op een aantal onderdelen pas gebeuren bij de Meicirculaire 2019.

In de Maartcirculaire zijn wel de bedragen van de Wmo 2015 aangepast naar aanleiding van de mutaties abonnementstarief Wmo en groeirimte 2019. De verlaging van de eigen bijdrage Wmo door invoering van een abonnementstarief wordt op landelijk niveau voor ongeveer de helft gecompenseerd.

Het geïntegreerde gedeelte van de integratie-uitkering Sociaal domein valt vanaf 2020 onder de accresontwikkeling. Vanaf 2020 moeten gemeenten dan ook de nominale ontwikkelingen (lonen en prijzen) van het geïntegreerde deel van het Sociaal domein uit het accres gaan betalen.

In het Regeerakkoord is een aantal maatregelen opgenomen ter verlaging van de eigen bijdragen voor beschermd wonen en Wlz-cliënten in een Wlz-instelling. Gemeenten worden gecompenseerd voor de eigen bijdragederving.

Op 14 mei 2017 hebben het Rijk en de VNG overeenstemming bereikt over de door gemeenten ervaren tekorten in het Sociaal domein. Het gaat om de volgende vier punten:

1. Een voorziening voor de door de gemeenten ervaren knelpunten.
Voor gemeenten die met een stapeling van tekorten bij de uitvoering van de taken in het Sociaal domein worden geconfronteerd, wordt een voorziening getroffen middels een decentralisatie-uitkering. De verdeling van deze middelen volgt in de Septembercirculaire 2018.
2. Procesafspraken onderzoek overgang middelen jeugd naar Algemene uitkering.
Afgesproken is om een onderzoek uit te voeren -op het gebied van jeugdhulp- naar de verschillen tussen de uitgaven van gemeenten, de bestemming daarvan en de verdeling. Verdere informatie volgt in de Septembercirculaire 2018.
3. Objectivering BUIG.
De intentie is om gemeenten via het objectief verdeelmodel te prikkelen om de uitgaven voor de uitvoering van de bijstand te beperken.
Het extra accres biedt gemeenten ook ruimte om meer te investeren in participatie en werk.

4. Geen open eind regelingen voor gemeenten bij uitwerking maatregelen Regeerakkoord.
 In het Regeerakkoord is opgenomen dat de huidige eigen bijdragesystematiek Wmo per 1 januari 2019 wordt vervangen door een abonnementstarief van € 17,50 per vier weken voor een huishouden dat gebruik maakt van een Wmo-voorziening.
 Er zijn zorgen bij gemeenten dat de invoering van het abonnementstarief voor kosten zorgen bij gemeenten, die zij niet kunnen beïnvloeden. Het Rijk zal samen met de VNG verkennen hoe inhoudelijk een uitvoerbare regeling kan worden vormgegeven.

Onzekerheden

De lagere rijksuitgaven dan verwacht, leidden in de Septembercirculaire 2017 tot een lager accres. De afrekening volgt in de Meicirculaire 2018. Het is nu nog niet duidelijk met hoeveel het accres verlaagd zal worden. Uw college dient er rekening mee te houden dat het accres bij de Meicirculaire 2018 kan tegenvallen.

Het is nog niet in te schatten of de overgang van het integreerbare deel van de integratie-uitkering Sociaal domein naar de Algemene uitkering voor de gemeente Weert positief of negatief zal uitpakken. Zodra hier meer duidelijkheid over is (bij de Meicirculaire 2018) kan uw college en de raad een onderbouwd advies worden gegeven over de budgettaire neutraliteit van het Sociaal domein en de Reserve Sociaal domein.

Financiële, personele en juridische gevolgen

	2018	mutatie	Gevolgen voor Begrotings-saldo 2018
1	Hoger accres minus verlaging uitkeringsfactor t.b.v. voorziening in het Sociaal domein.	536.946	536.946
2	Integratie-uitkering Wmo oud	14.169	14.169
	Gevolgen Maartcirculaire 2018	551.115	
	Gevolgen voor begrotingssaldo '18		551.115
	2019	mutatie	Gevolgen voor Begrotings-saldo 2019
1	Hoger accres, waarvan voor loon-prijswontwikkeling ^{a)} correctie plafond BCF ^{b)}	2.385.418	2.385.418 -/- 739.144 -/- 201.585
2	Integratie-uitkering Wmo oud ^{c)}	100.629	100.629
3	Integratie-uitkering Sociaal domein/ 3 D's, onderdeel Wmo 2015 ^{d)}	653.810	0
	Gevolgen Maartcirculaire 2018	3.139.857	
	Gevolgen voor begrotingssaldo '19		1.545.318
	2020	mutatie	Gevolgen voor Begrotings-saldo 2020
1	Hoger accres, waarvan voor loon-prijswontwikkeling ^{a)} correctie plafond BCF ^{b)}	4.203.685	4.203.685 -/- 1.479.697 -/- 403.554
2	Integratie-uitkering Wmo oud ^{c)}	100.756	100.756
3	Integratie-uitkering Sociaal domein/ 3 D's, onderdeel Wmo 2015 ^{d)}	666.677	0
	Gevolgen Maartcirculaire 2018	4.971.118	

Gevolgen voor begrotingssaldo '20 **2.421.190**

2021	mutatie	Gevolgen voor begrotingssaldo 2021
1 Hoger accres, waarvan voor loon-prijswontwikkeling ^{a)} correctie plafond BCF ^{b)}	5.621.241	5.621.241 -/- 2.221.568 -/- 572.222
2 Integratie-uitkering Wmo oud ^{c)}	101.382	101.382
3 Integratie-uitkering Sociaal domein/ 3 D's, onderdeel Wmo 2015 ^{d)}	630.607	0
Gevolgen Maartcirculaire 2018	6.353.230	
Gevolgen voor begrotingssaldo '21		2.928.833

- a) Het bedrag voor de loon-/prijsontwikkeling verloopt cumulatief en wordt neutraal verwerkt via een stelpost.
- b) De verlaging van het accres in relatie tot het BCF werkt eveneens cumulatief door.
- c) De mutatie in de integratie-uitkering Wmo-oud wordt voornamelijk budgettair verwerkt. Bij de begroting 2019 dient rekening gehouden te worden met een extra lastenraming (voor loon-/prijscompensatie) voor Wmo/huishoudelijke verzorging.
- d) Mutaties op de integratie-uitkering Sociaal domein worden neutraal verwerkt. Bij de daadwerkelijke overgang van een gedeelte van deze uitkering naar de Algemene uitkering zal nader beoordeeld dienen te worden:
- of de uitkeringen binnen het Sociaal domein neutraal verwerkt zullen blijven;
  - wat er dient te gebeuren met de Reserve Sociaal domein.

Zoals hierboven vermeld wordt het nadeel voor gemeenten door verlaging van de eigen bijdrage Wmo op totaalniveau slechts voor ongeveer de helft gecompenseerd.

Begrotingssaldi 2018 t/m 2021 na verwerking bovenstaande mutaties

	2018	2019	2020	2021
Stand na raadsvergadering 27 maart 2018	319.603	130.515	1.033.539	1.569.138
Niet neutrale gevolgen Maart-circulaire	551.115	1.545.318	2.421.190	2.928.833
Begrotingssaldi na verwerking Maartcirculaire	870.718	1.675.833	3.454.729	4.497.971

Uitvoering/evaluatie

De gevolgen van de Maartcirculaire 2018 worden verwerkt in de 1^e tussenrapportage 2018.

In de circulaire is een fors hoger accres opgenomen voor het laten ontwikkelen van beleid voor de tien opgaven uit het IBP.

Communicatie/participatie

Dit advies is van belang voor de raad, het college, de interne organisatie en de coalitie-onderhandelingen. De financiële gevolgen worden verwerkt in de 1^e tussenrapportage 2018 en worden eveneens meegenomen in de begroting 2019. De hoogte hiervan is op dit moment niet bekend.

Overleg gevoerd met

Intern:

Met de business controller Sociaal domein (D. Louwers) en de financieel adviseur Sociaal domein (P. Vos).

Extern:

PAUW (beheerder applicatie voor berekening Algemene uitkering).

Bijlagen:

Gemeentefonds Maartcirculaire 2018.